

Oblastní inspektorát práce
pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

Váš dopis: OIP10-2024-22901 | Ze dne: 11. 7. 2024 | Naše č. j.: 22901/10.10/24-1/15.16 | Vyřizuje/Kontakt: Mgr. Ing. Maturová/kl. 217 | V Ostravě dne: 26. 7. 2024

Poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Vážený ,

Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj se sídlem v Ostravě (dále též „OIP“ nebo „správní orgán“) obdržel dne 11. 7. 2024 Vaši žádost o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve které žádáte o poskytnutí informací, týkajících se kontrolní činnosti OIP podle zákona č. 251/2005 Sb., o inspekcí práce, ve znění pozdějších předpisů („zákon o inspekcí práce“), a to za roky 2022, 2023 a 2024.

K této Vaší žádosti sdělujeme následující:

- 1) Kolik podnětů od fyzických osob – zaměstnanců/bývalých zaměstnanců nebo od zaměstnavatelů celkově obdržel Státní úřad inspekce práce („OIP“ nebo „inspekce práce“) v daném Období a jaký počet z celkového počtu spadal do jednotlivých oblastí?

Pro usnadnění zasíláme níže tabulku k vyplnění:

	Počet podnětů 2022	Počet podnětů 2023	Počet podnětů 2024**
Celkový počet podnětů	878	976	576
Z toho			
Oblast BOZP	178	208	112
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců ze třetích zemí	32*	49*	13*
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců občanů EU	5*	13*	2*

Oblast nelegálního zaměstnávání necizinců - tzv. švarcsystém	196*	233*	130*
Oblast zastřených agentur práce	3	0	1
Oblast diskriminace a rovného zacházení	103	153	77
Novinky zavedené novelou zákoníku práce účinnou od 1. 10. 2023, resp. 1. 1. 2024 ("Novela ZP")	xxxx***	xxxx***	xxxx***
Porušování soukromí zaměstnanců	14	30	11
Ochrana oznamovatelů dle zákona č. 171/2023	xxxx	0	3

Pozn.:

* K uvedeným počtům uvádíme, že jeden podnět může být zařazen do více úseků. V případě tzv. švarcsystému se tento může objevovat jak v případě zaměstnávání „necizinců“, tak i v případě zaměstnávání „cizinců občanů EU“ či „cizinců ze třetích zemí“. Oblast „nelegálního zaměstnávání necizinců“ může obsahovat i jiné formy nelegálního zaměstnávání.

** Údaje poskytnuty ke dni 10. 7. 2024.

*** Viz Rozhodnutí o odmítnutí části žádosti.

- 2) Kolik kontrol celkem zahájil OIP v daném Období a jaký počet z celkového počtu spadal do jednotlivých oblastí?

Pro usnadnění zasíláme níže tabulku k vyplnění:

	Počet kontrol 2022	Počet kontrol 2023	Počet kontrol 2024**
Celkový počet kontrol	3 361	3 848	2 118
Z toho			
Oblast BOZP	1 426	1 762	992
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců ze třetích zemí			
Oblast nelegálního zaměstnávání cizinců občanů EU	1 319*	1 343*	802*
Oblast nelegálního zaměstnávání necizinců - tzv. švarcsystém			
Oblast zastřených agentur práce	31	50	33
Oblast diskriminace a rovného zacházení	35	26	19
Novinky zavedené Novelou ZP	xxxx***	xxxx***	xxxx***
Porušování soukromí zaměstnanců	20	23	13
Ochrana oznamovatelů dle zákona č. 171/2023	xxxx	4	7

Pozn.:

* K uvedeným počtům uvádíme, že v případě kontrol zaměřených na nelegální zaměstnávání nelze při zahájení kontroly rozlišit, které oblasti se bude daná kontrola týkat. Kontroly jsou zahajovány na celou oblast nelegálního zaměstnávání.

** Údaje poskytnuty ke dni 10. 7. 2024.

*** Viz Rozhodnutí o odmítnutí části žádosti.

- 3) Kolik podnětů či oznámení obdržel OIP od jiných orgánů veřejné správy a od jakých orgánů přicházely?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet podnětů/oznámení 2022	Počet podnětů/oznámení 2023	Počet podnětů/oznámení 2024*
Celkový počet podnětů/oznámení orgánů veřejné správy**	40	51	23
Z toho			
Finanční úřady	2	1	0
Úřady práce	20	18	7
Orgány správy sociálního zabezpečení	0	3	0
Zdravotní pojišťovny	0	0	0
Policie ČR	7	19	6

Pozn.:

* Údaje poskytnuty ke dni 10. 7. 2024.

** V tabulce jsou poskytnuty údaje o podnětech ke kontrole jiných orgánů veřejné správy vycházející z jejich vlastní činnosti.

- 4) V případě, že SÚIP kontroluje plnění povinností zavedených Novelou ZP (bez ohledu na to, zda šlo o kontrolu zahájenou na podnět nebo kontrolu zahájenou z jiného důvodu a v jakém regionu byla kontrola prováděna), na co se zaměřoval nejčastěji?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet kontrol 2023–2024*
Celkový počet kontrol zaměřených na Novelu ZP	xxxx
Z toho	
Povinnosti týkající se práce na dálku	xxxx
Povinnosti vztahující se k dohodám o práci konané mimo pracovní poměr	xxxx
Povinnosti týkající se nepřetržitého odpočinku mezi směnami	xxxx
Plnění informační povinnosti ze strany zaměstnavatele	xxxx
Evidenze a rozvrhování pracovní doby, evidence přesčasů	xxxx

Pozn.:

* Viz Rozhodnutí o odmítnutí části žádosti.

- 5) Jak velká část z celkového počtu provedených kontrol je provedena jako ohlášená a jako neohlášená? Můžete prosím specifikovat oblasti, na které se nejčastěji kontroly zaměřovaly?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počet kontrol 2022 Tři oblasti, na co se nejčastěji zaměřovaly - prosíme o co nekonkrétnější specifikaci	Počet kontrol 2023 Tři oblasti, na co se nejčastěji zaměřovaly - prosíme o co nekonkrétnější specifikaci	Počet kontrol 2024** Tři oblasti, na co se nejčastěji zaměřovaly - prosíme o co nekonkrétnější specifikaci
Celkový počet kontrol*	celkem 3 246 ohlášené 17 % neohlášené 83 %	celkem 3 806 ohlášené 22 % neohlášené 78 %	celkem 2 078 ohlášené 24 % neohlášené 76 %
Ohlášené***	· Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství	· Kontroly bezpečnosti práce ve zpracovatelském průmyslu a strojírenství	· Kontroly bezpečnosti práce v oblasti zpracovatelského průmyslu a strojírenství
	· Kontroly v souvislosti s provozem plynových zařízení	· Kontroly bezpečnosti práce v oblasti plynových zařízení	· Kontroly v souvislosti s provozem plynových zařízení
	· Kontroly bezpečnosti práce v oblasti zdvihacích zařízení	· Kontroly bezpečnosti práce v oblasti zdvihacích zařízení	· Kontroly v souvislosti s provozem elektrických zařízení
Neohlášené***	· Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců	· Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců	· Nelegální zaměstnávání občanů ČR a cizinců
	· Kontroly bezpečnosti práce ve stavebnictví	· Kontroly bezpečnosti práce ve stavebnictví	· Kontroly bezpečnosti práce ve stavebnictví
	· Zastřené zprostředkování zaměstnání	· Zastřené zprostředkování zaměstnání	· Zastřené zprostředkování zaměstnání

Pozn.:

* Inspekce jsou zahajovány doručením oznámení, předložením průkazu, úkonem bezprostředně předcházejícím předložením průkazu. Pokud to neohrozí účel kontroly, mohou být termín i zaměření inspekce zahájené předložením průkazu, s kontrolovanými osobami předem telefonicky dohodnuty. V daném případě bylo rozdělení na kontroly ohlášené (tedy zahájené doručením oznámení) a neohlášené (tedy zahájené předložením průkazu, úkonem bezprostředně předcházejícím předložením průkazu) provedeno z celkového počtu inspekcí za jednotlivé roky, kdy v případě vhodnosti jsou jednotlivé kontroly slučovány do inspekcí, kdy je v rámci jedné inspekce kontrolováno více oblastí. Nelze tedy počet kontrol a počet inspekcí pro účely způsobu zahájení kontroly srovnávat.

** Údaje poskytnuty ke dni 10. 7. 2024.

*** U sdělení nejčastějších oblastí, na které se kontroly zaměřovaly, OIP vycházel z počtu kontrol zaměřených na jednotlivé oblasti.

- 6) V kolika případech z provedených kontrol zaměřených na nelegální zaměstnávání necizinců, tzv. švarcsystém, došlo k udělení pokut, jaká byla nejnižší a nejvyšší pokuta právnické osobě,

kteřá nedodrželala podmínky a umožnilala výkon závislé práce mimo pracovní poměr, případně, kteřá opatření inspekce práce uložila?

Pro usnadnění uvádíme níže tabulku k vyplnění:

	Počel**	U kolika kontrol byla výsledkem pokuta pro příjemce služeb?***	V kolika případech bylo uloženo jiné opatření než pokuta a o jaká opatření šlo
Celkový počet kontrol zaměřených na tzv. švarcsystém	3 392*	17	0

	Nejvyšší	Nejnižší	Průměrná
Udělená pokuta****	190 000 Kč	51 000 Kč	86 176 Kč

* V daném případě se jedná o počet kontrol zaměřených na oblast nelegálního zaměstnávání, nikoli pouze na tzv. švarcsystém. Jak již bylo uvedeno výše (viz bod 2)) kontroly zaměřené na nelegální zaměstnávání jsou zahajovány na celou oblast nelegálního zaměstnávání, nikoli pouze na určitou část nebo určité zákonné ustanovení, a dále je třeba podotknout, že švarcsystém může být zjištěn u cizinců i necizinců.

** Údaje poskytnuty ke dni 10. 7. 2024.

*** Jedná se o pravomocně skončená správní řízení v období od 1. 1. 2022 – 10. 7. 2024, dle výstupu z interního informačního systému, ve kterých byla uložena pokuta právnické osobě v souvislosti se zjištěným švarcsystémem. Správní řízení mohou být vázána na kontroly provedené v jiném období.

**** OIP ukládá správní trest pokuty souhrnně za více spáchaných přestupků, a to v souladu s ust. § 41 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů („přestupkový zákon“) (zásada absorpce). K uvedené výši pokut tedy upozorňujeme, že řízení se mohlo týkat více přestupků, nejen přestupku umožnění výkonu závislé práce mimo pracovní poměr, jak požaduje žadatel. Jedná se o pravomocné pokuty.

7) Kontroluje SÚIP případně podstatné zhoršení pracovních podmínek dle § 339a zákoníku práce po přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů?

ANO // NE

K tomuto je třeba říci, že orgány inspekce práce jsou kontrolními orgány na úseku ochrany pracovních vztahů, pracovních podmínek, služby péče o dítě v dětské skupině i na vybraných úsecích zaměstnanosti. Působnost orgánů inspekce práce je upravena v ustanovení § 3 zákona o inspekci práce, což zahrnuje i citované ustanovení zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů („zákoník práce“). OIP však upozorňuje, že určení, že k rozvázání pracovního poměru došlo z důvodu podstatného zhoršení pracovních podmínek v souvislosti s přechodem práv a povinností z pracovněprávních vztahů nebo přechodem výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů může učinit pouze soud.

V tomto případě je třeba ze strany OIP žadateli vysvětlit, že nelze sdělit údaj o počtu kontrol, kdy sice bylo předmětné ustanovení kontrolováno, avšak nebylo zjištěno porušení daného ustanovení. Níže uvedený počet kontrol tedy zaznamenává počet kontrol provedených OIP, při kterých bylo zjištěno porušení předmětného ustanovení.

Počel kontrol za období od r. 2019 do r. 2024* se zjištěným porušením v uvedené oblasti → 0

Pozn.:

* Údaj poskytnut ke dni 10. 7. 2024.

- 8) Kontroluje SÚIP dodržování § 218 zákoníku práce týkající se převodu dovolené do dalšího kalendářního roku a jejího čerpání? Pokud ano, jaké sankce uděluje v případě porušení ze strany zaměstnavatele?

Počet kontrol této oblasti za rok 2019-2024*	V kolika případech byla při kontrole udělena pokuta**	V kolika případech bylo uloženo jiné opatření než pokuta a o jaká opatření šlo
460	5 Nejnižší pokuta: 2 500 Kč Nejvyšší pokuta: 35 000 Kč	0

Pozn.:

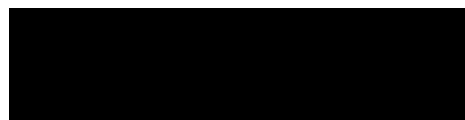
- * Údaje poskytnuty ke dni 10. 7. 2024. Kontroly jsou při svém zahájení zaměřeny na problematiku čerpání dovolené obecně, jelikož se kontrola zaměřuje vždy na určitou oblast jako celek, ne na konkrétní ustanovení zákona.
- ** K výše uvedené tabulce nutno podotknout, že OIP ukládá pachatelům správní trest pokuty souhrnně za více spáchaných přestupků, a to v souladu s ust. § 41 přestupkového zákona (zásada absorpce). K uvedené výši pokuty tedy upozorňujeme, že řízení se mohlo týkat více přestupků, nejen přestupku na úseku dovolené, jak požaduje žadatel. Jedná se o pravomocné pokuty za období 1. 1. 2019 - 10. 7. 2024, dle výstupu z interního informačního systému, které byly uděleny ve správním řízení, které bylo vedeno pro porušení § 218 zákoníku práce. Správní řízení mohou být vázána na kontroly provedené v jiném období.

Správní orgán informuje, že v části žádosti týkající se:

bodu 1) „Kolik podnětů od fyzických osob – zaměstnanců/bývalých zaměstnanců nebo od zaměstnavatelů celkově obdržel Státní úřad inspekce práce („OIP“ nebo „inspekce práce“) v daném Období a jaký počet z celkového počtu spadal do jednotlivých oblastí?“, konkrétně oblasti „Novinky zavedené novelou zákoníku práce účinnou od 1.10.2023, resp. 1.1.2024 („Novela ZP“),
bodu 2) „Kolik kontrol celkem zahájil OIP v daném Období a jaký počet z celkového počtu spadal do jednotlivých oblastí?“, konkrétně oblasti „Novinky zavedené Novelou ZP“, a
bodu 4) „V případě, že SÚIP kontroluje plnění povinností zavedených Novelou ZP (bez ohledu na to, zda šlo o kontrolu zahájenou na podnět nebo kontrolu zahájenou z jiného důvodu a v jakém regionu byla kontrola prováděna), na co se zaměřoval nejčastěji?“, jako celku,
je nucen rozhodnout o odmítnutí poskytnutí daných údajů.

Tímto považujeme Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, za vyřízenou.

S pozdravem

Mgr. Bc. Jana Večeřová Sasynová
Vedoucí oddělení právního

Za správnost vyhotovení: Mgr. Ing. Alena Maturová

Rozdělovník:

1 x Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj

1 x

